

TIMO PARVELA

Ella

JA KAVERIT
MENEVÄT METSÄÄN

TAMMI

Kannen ja esilehtien kuvat: Mervi Lindman

© Timo Parvela 2013

Painettu EU:ssa

ISBN 978-951-31-5997-9

TIMO PARVELA

Ella

**JA KAVERIT
MENEVÄT METSÄÄN**

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI
HELSINKI

TÄSTÄ TULEE MENESTYS

Minä olen Ella. Olen taas toisella luokalla. Tai oikeastaan me olemme nyt kesälomalla, mutta syksyllä me aloitamme toisen luokan. Se johtuu siitä, että viime keväänä me karkasimme koulusta tunnin liian aikaisin, ja siksi rehtori Piippu jätti meidät kaikki luokalle. Myös opettajan, joka kutsui rehtoria sen vuoksi pikkumaiseksi pölvästiksi ja viilaustaidottomaksi pilkunviilariksi, jolla on viila hukassa. Meillä on kuitenkin mukava luokka ja mukava opettaja. Tai oli, sillä viime aikoina opettaja on ollut vähän huolestunut. Hänen rahansa ovat nimittäin lopussa.

– Tähän olisi mukava saada terassi, sanoi opettajan vaimo.

– Terassit maksavat, vastasi opettaja.

– Tuonne olisi mukava saada aita, sanoi opettajan vaimo.

– Aidat maksavat, sanoi opettaja.

– Tuohon olisi mukava saada omenapuita, sanoi opettajan vaimo.

– Omenapuut maksavat, sanoi opettaja.

– Ja tänne olisi mukava saada vaja, opettajan vaimo päätti haaveilun.

– Ja tänne olisi mukava saada lottovoitto, päätti opettaja haaveilun.

Me kuulumme keskustelun, koska me istuimme salaisessa majassamme. Tai oikeastaan se ei ollut erityisen salainen, sillä se sijaitsi opettajan puutarhan nurkassa. Eikä se oikeastaan ollut edes oikea maja, vaan vanha pikkubussi, jota me kerran käytimme formula-kilpailussa. Mutta se on toinen tarina.

– Ehkä sinun pitäisi mennä kesätöihin, opettajan vaimo ehdotti.

– En minä voi, opettaja kuiskasi.

– Kuinka niin et voi? opettajan vaimo hämmästyti.

– Jos minä menen kesäleirin johtajaksi, kaikki minun oppilaani tulevat sinne leirille.

– Olisiko se sitten niin kamalaa? opettajan vaimo kysyi.

– Onko paavi mies? kysyi puolestaan opettaja.

Ilmeisesti opettajan vaimokaan ei tiennyt, koska

hän ei vastannut opettajan kysymykseen. Pate kyllä viittasi, mutta opettaja ei sitä nähnyt, sillä me istuimme yhä hiirenhiljaa.

– On kai niitä muitakin työpaikkoja, opettajan vaimo arveli.

Meitä vähän nauratti. Me totta kai tiesimme, että oli olemassa tosi monia muita työpaikkoja. Oli Tiinan äidin työpaikka, Hannan isän työpaikka, Tuukan äidin ja isän työpaikat ja monia muitakin, mutta ne olivat tietysti kaikki varattuja, koska ne olivat jo jonkun muun kuin opettajan työpaikkoja.

– Menet vaikka jalkapallokoulun vetäjäksi, opettajan vaimo jatkoi.

– Pate on siellä, kuiskasi opettaja.

– Partioleiri?

– Tiina.

– Kirjoituskurssi?

– Ella.

– Teoreettisen fysiikan ja vajaiden sananlaskujen leiri?

– Tuukka.

– Moponkorjausleiri?

– Hanna.

– Runoleiri?

– Pukari.

Me olimme hämmästyneitä siitä kuinka hyvin opettaja oli perillä meidän kesäsuunnitelmistamme, paitsi Sampan, jonka leiriä ei mainittu lainkaan. Siksi Samppa rupesikin itkemään.

– Äiti-poika-leiri? opettaja huokasi.

– Jooo, ulvoi Samppa.

– Siinä tapauksessa... opettaja piti pitkän tauon ennen kuin jatkoi, – siinä tapauksessa minä perustan luontokoulun.

– Luontokoulun? Ketä sinä siellä opetat? Jäniksiä ja oravia? Ja maksetaanko sinulle palkka käpyinä vai papanoina? opettajan vaimo halusi tietää.

– Nykylapset ovat vieraantuneet luonnosta. Minä vien heidät keskelle villiä erämaata ja opetan heille kaikki tarpeelliset taidot nuotion sytyttämisestä suunnistamiseen.

– Muistatko, kun viime syksynä eksyit parkkihalliin? opettajan vaimo kysyi.

Opettaja ei ilmeisesti muistanut. Sen sijaan hän työnsi päänsä sisään pikkubussin ikkunasta.

– Olettehan te varmasti menossa omille leireillenne? opettaja halusi tietää.

Me nyökkäsimme.

– Ilmoittautumiset on hoidettu ajallaan ja leirimak-
sutkin on jo maksettu?

Me myönsimme. Opettaja oli tosi huolehtivainen.

– Ja milloin ne teidän leirinne taas ovatkaan?

Me kerroimme.

– Harmi, että se minun luontokouluni on juuri sa-
maan aikaan, opettaja harmitteli. – Ette te sitä paitsi
siellä minun leirilläni edes viihtyisi. Hyttysiä, kylmää
vettä, sadetta, nuotion savua ja hiiltyneitä makkaroita.

Nyt meitäkin harmitti, että me emme pääsisi opet-
tajan järjestämälle leirille, sillä se kuulosti tosi haus-
kalta. Ihan kesälomalta.

– Mistä sinä ajattelit saada maksavat oppilaat siihen
kouluusi? opettajan vaimo kuulosti edelleen vähän
huolestuneelta.

– Sehän on kultakaivos. Kaikki vastuulliset van-
hemmat haluavat lastensa oppivan erätaitoja. Jokai-
nen valistunut isä ja äiti vetää pelikonsolin töpselin
seinästä ja saattelee jälkikasvunsa luontoäidin helmoi-
hin. Saatpa nähdä, että tästä tulee menestys, opettaja
naurahti.

– No, ehkä me pärjäämme ilman terassia, omena-
puita, aita ja sitä vajaakin, arveli opettajan vaimo.

OPETTAJA ILAHTUISI VARMASTI

Minun kirjoitusleirini peruttiin osanottajapulan vuoksi. Minua harmitti tosi paljon, sillä kirjoittaminen on minusta mahtavaa. Kirjoittaessa voin itse päättää, milloin salama iskee tai kuka saa lottovoiton. Harmi vain, etten voinut kirjoittaa itselleni kesäleiriä. Myös leirin vetäjää, lastenkirjailijaa ja entistä opettajaa, osanottajapula ilmeisesti harmitti, koska hän sanoi vaihtavansa alaa ja rupeavansa urheilijaksi. Kaikki kuulemma tulisivat kirkuen kurssille, jota vetäisi pii-ritason sukellussuunnistaja.

Hannan mopoleiri peruttiin, koska leiriläisten mopot karkasivat käsistä.

Tuukan fysiikan ja sananlaskujen leiri peruttiin, koska leirin vetäjä unohti koko leirin. Se ei tosin haitannut, sillä myös leirin osanottajat Tuukkaa lukuun

ottamatta unohtivat tulla paikalle. Itku pitkästä matematiikasta, niin kuin Tuukka itse sanoi.

Sampan äiti-poika-leiri peruttiin, koska äitien mielestä lasten oli liian vaarallista osallistua leirille, jolla oli muita lapsia.

Tiinan partioleiri peruttiin, koska bussi hajosi. Partiolaiset kyllä korjasivat sen kuminauhoilla ja tulitikuilla, mutta sitten tuli yllättävä lumimyrsky keskellä kesää. Partiolaiset selvisivät siitäkin rakentamalla bussin alle sukset, mutta sitten syöksyvirtaus työnsi bussin järveen. Partiolaiset rakensivat muovipusseista ja juomapulloista kellukkeet bussille ja ompelivat teltoista purjeen, mutta sitten tuli yllättävä pakkasen ja järvi jäätyi. Partiolaiset saivat kyllä irrotettua bussin partiopuukoillaan ja kiskottua sen maihin partiovöistä tehdyillä vinsseillä, mutta sitten tuli taas tavallinen kesäkeli. Aurinko paistoi, linnut lauloivat ja tuuli puhalteli lämpimästi. Partiolaiset lähtivät kotiin, koska leiri oli heidän mielestään tylsä, eikä siellä tapahtunut yhtään mitään.

Pukarin runoleiriä ei peruttu. Sen sijaan Pukarin osallistuminen peruttiin sen jälkeen, kun hän oli ensin uhannut riimitellä kaikkia runomittaan, jos hänen täytyisi runoilla ja sitten hän vielä sanoi että:

En osaa trokeeta, en jambia!
Mieluummin kuonoon pukkaan mä bambia,
Kuin kuuntelen säkeitä toinen toistaan kamalambia.

Paten jalkapalloleiri peruttiin, koska kaikilla oli koko ajan pallo hukassa.

Niinpä me sitten eräänä keskikesän aamuna seisoin metsän reunassa parkkipaikalla ja odotimme nyssäköittemme kanssa opettajaa ja luontokoulun alkamista. Opettaja ei vielä tiennyt meistä, mutta hän ilahtuisi varmasti meidät nähdessään, sillä hän oli itse harmitellut sitä, että me emme päässeet hänen hiekkokouluunsa. Kyllä me pääsimme. Sitä paitsi me olimme tietysti tosi innokkaita näkemään sen kulta-kaivoksen, josta opettaja oli puhunut.

SEITSEMÄN

Opettajan vaimo toi opettajan pakettiautolla. Se oli luultavasti vuokrattu tai lainattu, sillä opettajan perhe ei omistanut autoa, koska se oli heidän mielestään niin turha. Opettaja ei ollut vielä huomannut meitä parkkipaikan reunassa, vaikka hän oli jo noussut autosta. Hän puhui vaimonsa kanssa. Me kuulumme hyvin mitä hän sanoi, sillä me olimme hiipineet opettajan taakse yllättääksemme hänet sopivalla hetkellä.

– Älä sano vielä. Minä arvaan, että osanottajia on viitisenkymmentä, opettaja arvasi.

Me vilkutimme opettajan vaimolle, joka oli kyllä jo huomannut meidät.

- Ei aivan niin paljon, opettajan vaimo sanoi.
- Enemmän vai vähemmän? opettaja kysyi.
- Vähemmän, sanoi opettajan vaimo.
- Kolmekymmentä?

– Vähemmän.

– Kaksikymmentä?

– Vähemmän.

– Kymmenen? opettajan ääni kuulosti vähän katko-
naiselta.

– Polttaa jo, opettajan vaimon ääni kuulosti myötä-
tuntoiselta.

Opettaja oli hetken hiljaa. Hänen hartiansa lysähti-
vät ja hän otti tukea pakettiautosta.

– Älä vaan sano, että... seitsemän? opettaja sanoi
juuri ja juuri kuuluvalla äänellä.

Opettajan vaimo halasi miestänsä auton ikkunasta
sen vuoksi, että tämä oli niin hyvä arvaamaan. Sitten
mekin halusimme opettajan polvia, koska korkeam-
malle emme yltäneet. Opettaja ja hänen polvensa vai-
kuttivat tosi ilahtuneilta ja yllättyneiltä. Me tiesimme
sen siitä, että meidän päälaellemme tipahteli kyyne-
leitä, kun opettaja itki ilosta.

– Te... tämä... tuo... opettaja tapaili sanoja, mutta
ei kyennyt sanomaan liikutukseltaan enempää.

Opettajan vaimokin oli liikuttunut meidän jälleen-
näkemisestämme. Olimmehan me sentään olleet erossa
opettajasta ja hänen perheestään melkein kokonaisen
viikon.

– Teille tulee varmasti unohtumaton luontokokeemus, opettajan vaimo sanoi varovasti.

– Niin tulee, opettaja kuiskasi.

– Kyllä te pärjätte. Parempihan se on olla luonnon armoilla tutun porukan kanssa kuin aivan ventovie-
raiden. Sitä paitsi nykylapset ovat järkeviä ja oppi-
vaisia ja pärjäävät missä vaan, opettajan vaimo sanoi.

– Koska me näemme sen kultakaivoksen? kysyi Pate.

– Onko siellä luonnossa sähköt? kysyi Tiina.

– Toimiiko siellä netti? kysyin minä.

– Toimiiko siellä mikään? kysyi Hanna.

– Tekeekö se luontoäiti yhtä hyvää ruokaa kuin
meidän äiti? kysyi Samppa.

– Mikä mahtaa olla meidän ekologinen lokeromme
tässä biotyypissä? kysyi Tuukka.

– Minä en saa kuitenkaan omaa lokeroa. Kaikki
muut saavat ja minä en, Samppa puhkesi itkemään.

– Minä vedän sitä bio-tyyppiä diversiteettiin, jos se
vie minun lokeroni, urisi Pukari.

– Kulta, karataan, opettaja kuiskasi vaimolleen.

– Nyt rauhoitut ja otat tilanteen haltuun, opettajan
vaimo vastasi ja kytki auton keskuslukituksen. Ovet
pysyivät lukossa, vaikka opettaja tempoi kahvaa.

– Kyllä luonto tikanpojan puuhun ajaa.

Ja sitten opettajan vaimo lähti. Moottorin äänen ylikin me kuulumme, kuinka hän nauroi autossa. Opettajan vaimo on välillä tosi iloinen ihminen.

– Hienoa, sanoi opettaja.

Ja me olimme tietysti samaa mieltä. Oli tosi hienoa, että me olimme taas yhdessä ja menossa metsään kokonaiseksi viikoksi. Eikä yhtään haitannut, että alkoi sataa juuri silloin, kun me aloitimme marssin kohti leiriä. Paitsi että Samppaa se vähän haittasi, sillä hänen matkalaukkunsa pyörät eivät oikein tahtoneet pyöriä mutavellissä, jollaiseksi polku hetkessä muuttui. Eivätkä Tiinan hienot ja uudet remmikengät olleet ehkä ihan parhaat mahdolliset luontojalkineet. Ja lisäksi minun aurinkolasini pimenivät sateessa niin, että kompastuin ja kaaduin mutaan. Paten kumipatja juuttui kahden kuusen väliin, Hannan hedelmäkarkit liimautuivat yhdeksi palloksi, Tuukan taskulaskin sekosi ja Pukarin reppu oli jäänyt autoon, mutta muuten me olimme tosi reippaita ja oppivaisia.

NO NIIN

Onneksi leiripaikalle ei ollut kovin pitkä matka. Sekin tosin kesti melko kauan, sillä ensin oli tyhjennettävä Paten kumipatja, ja sitten opettajan oli kannettava sekä Sampan matkalaukku että Tiina, jotka kumpikaan eivät oikein kulkeneet mudassa. Mutta lopulta me olimme kuitenkin perillä ja leiripaikka oli tosi hieno, sikäli kuin siitä sateessa jotain erotimme. Me olimme niemessä lammen rannalla, sikäli kuin se oli lampi, eikä suuri sadevesilätäkkö. Keskellä oli nuotipaikka ja sen ympärillä tallattua maata. Tai me olettimme, että se oli maata, sillä juuri sillä hetkellä oli vaikea erottaa, missä lampi loppui. Ympärillä kasvoi muutamia puita. Yhden puun juurella oli märkiä pahlilaatikoita ja nuotion vieressä oli tosi märkä telta. Tai me olettimme, että se oli telta, sillä sateessa se näytti lähinnä suurelta, hylätyltä muovipussilta.

Opettajan teltta ei ollut kovin suuri, mutta tunnelma oli kyllä mahtava. Me nimittäin ahtauduimme kaikki siihen telttaan, sillä muutakaan sateensuojaa ei ollut tarjolla.

Opettaja itse oli ovensuussa. Hannan suussa oli Sampan nilkka. Tuukan olkapää oli minun suussani ja minun ranteeni oli Tiinan suussa. Pukari uhkasi tiivistää kaikkia apsiidiin, jos joku tunkisi jotain hänen suuhunsa. Niinpä me kaikki olimmekin sitten Pukarin sylissä. Ja kaikkein viimeisimpänä, alimmaisena ja perimmäisenä teltassa oli Pate.

– No niin, sanoi opettaja, kun hän oli viimein saanut ährättyä vetoketjun kiinni.

– No niin, sanoi Patekin, – minulla on pissahätä. Sitten tuli melko hiljaista. Sade ropisi telttakankaaseen ja opettaja huokasi syvään.

Kun koko porukka oli purettu ulos teltasta, Pate oli käynyt pissalla ja me olimme takaisin teltassa, oli tunnelma taas katossa. Kirjaimellisesti. Oli nimittäin vaikea enää sanoa, istuimmeko me teltan lattian vai katon päällä. Kahden hengen teltta oli muuttanut aika lailla muotoaan, kun siihen toistamiseen ahtautui kahdeksan ihmistä. Se oli kuin perunasäkki kellarin nurkassa.

– Leikitäänkö jotain? Vaikka hippasta? kysyi Pate. Tai luultavasti kysyjä oli Pate, sillä tukahtunut ääni tuli jostain kasan alta.

– Tämä taitaa olla hyvä hetki kertoa vähän meidän leiriviikostamme, opettaja aloitti. Meidänkin mieles-tämme hetki oli hyvä.

– Minä olen iloinen siitä, että te olette täällä. Jokai-sen pitäisi oppia tuntemaan metsä, joki, järvi, niitty ja suo. Ilman niitä ei ole elämää. Luontoäiti on ymmär-täväinen ja antelias, mutta myös ankara ja vaatelias. Meidän on kunnioitettava häntä ja kuunneltava hä-nen neuvojaan. Mutta se on myös palkitsevaa. Kun me opimme elämään luonnossa luonnon ehdoilla, teke-mään tulen, rakentamaan suojan, pyydystämään ka-lan, keräämään marjoja ja sieniä, me opimme samalla itsestämme jotain tärkeää: me olemme osa luontoa ja se on osa meitä.

Opettaja vaikenä ja pyyhkäisi silmäkulmiaan. Se johtui siitä, että teltan katto oli alkanut vuotaa ja sa-devettä valui hänen silmiinsä.

– Minunkin äitini vaatii isää aina kuuntelemaan ja kunnioittamaan neuvojaan, sanoi Pate.

– Tämän viikon aikana me harjoittemme perus-taitoja. Me pärjäämme varmasti hienosti.

– Entäs se kultakaivos? kysyin minä.

– Täällä on tosiaan kätkeyty aarre. Se ei ole kultaa, vaan se on jotain vieläkin arvokkaampaa. Minä näytän sen teille huomenna, jos sade taukoaa, opettaja lupasi.

Sade kuitenkin lakkasi juuri silloin, niin kuin se olisi kuullut opettajan sanat. Me ryntäsimme ulos telasta, räiskyttelimme lätäköitä, uimme lammessa ja leikimme puuhippaa. Opettajakin näytti hyväntuuliselta purkaessaan laatikoista ruokatavaroita ja auttaessaan meitä pystyttämään teltoja. Erityisen hyväntuuliselta hän näytti silloin, kun Pate kaivoi jääkiekkokassistaan riippukeinun.

– Eikö sinulla ole teltaa? opettaja kysyi.

– Molemmat eivät mahtuneet. Piti valita, Pate selitti.

– Ja valitsit sitten riippukeinun, opettaja totesi.

– Totta kai.

– Entä, jos yöllä sataa? opettaja kysyi.

– Ei se haittaa. Tässä on reikiä, joista vesi valuu pois, Pate selitti ylpeänä.

– Nerokasta, opettaja myönsi. – Sinä voit kuitenkin tulla minun teltaani, jos tulee kylmä tai on liian märkää, opettaja lupasi.

– Entäs minä? Pukari kysyi. – Minä unohdin rep-
puni autoon.

– Sinä myös, opettaja lupasi.

Tiina epäili, että hänen makuupussinsa oli liian ohut. Hanna arveli, että hänen makuualustansa oli liian ohut. Minä oletin, että minun telttani oli aika ohut. Tuukka veikkasi, että hänen kirjansa oli liian ohut ja Samppa epäili, että hänen rohkeutensa oli liian ohut. Siksi me kaikki muutkin saimme luvan kömpiä tarvittaessa opettajan telttaan, jos tuli liian ohkainen olo.

– Voi kyllä tulla vähän ahdasta, minä arvelin.

– Ei se mitään, minä voin sitten siirtyä tuohon riip-
pukeinuun, opettaja lupasi.

Opettaja on tosi jalo.

Illalla opettaja sytytti nuotion. Se savutti aika lailla, sillä puut olivat märkiä. Uimavesi oli vielä aika kyl-
mää, makkarat paloivat karrelle ja hyttyset tekivät suurhyökkäyksen, juuri niin kuin opettaja oli luvan-
nutkin. Leiri alkoi tosi lupaavasti.

Minä olen Ella. Olen nyt kesälomalla. Me menemme metsään.

Ella ja kaverit opettelevat luonnossa tarvittavia taitoja: yöpymään, tekemään nuotion, pyydystämään hirven, suojelemaan saukkoja sekä tunnistamaan luonnon ääniä:

- Tuuli kahisuttaa koivunlehtiä, opettaja tunnisti ensimmäisen äänen.*
- Hyttyset inisevät, tunnisti Tiina.*
- Minun mahani murisee, tunnisti Samppa.*
- Hämähäkki kävelee opettajan tukassa, tunnisti Pate.*
- Et sinä voi sellaista kuulla, minä hämmästyin.*
- En voikaan, mutta minä näen sen. Se on aika iso, Pate täsmensi.*
- Opettaja kiljuu, Tuukka tunnisti.*
- Opettaja meni uimaan vaatteet päällä, Samppa tunnisti.*

Ellan ja kavereiden hulvattomasta sanailusta ja hyväsydämisestä huumorista nauttii koko suku, nyt myös elokuvissa.

Ella ja kaverit – hauskoja lukuhetkiä ikään ja sukupuoleen katsomatta!

L842

ISBN 978-951-31-5997-9

Kansi: Mervi Lindman

www.tammi.fi

Timo Parkkinen

